

nalunaarut naatsorsuutilu 2009

nalunaarut naatsorsuutillu 2009

saavani asseq
klaus eskildsen

assiliisut
ivars silis
deluxus studio
lind foto
magssanguaq qujaukitsoq
nukissiorfit

ilusilersuineq
nukissiorfit

naqinneqarfia
naqitat a/s

nukissiorfit
issortarfimmut 3
postboks 1080
3900 nuuk
www.nukissiorfit.gl

“2009-mi suliffeqarfimmi oqaatsitigut piginaasanik ingerlaavartumik pitsanngorsaaneq nangeqqipparput...” qupp. 13

“- Suliamik misiliineq ataatsimut isigalugu pitsaasorujussuuvoq, ilikkagaqarnarluni misigisaallunilu nuannersoq...” qupp. 15

“2010-mi januaarip naanerani erngup nukin-ganik innaallagissiorfiliornissaq alla Namminer-sorlutik Oqartussat akueraat...” qupp. 16

“2010-mi qaammatini arfinilinni misileragas-sanik biilnik innaallagiatortunik marlunnik pissarsinissarput naatsorsuutigaarput, biilit innaallagiatortut misilerarniarlugit misilitta-gaqarfigilerniarlugillu...” qupp. 21

imai

- 3 siulequt
- 4 nukissiorfiit pillugit naatsumik
- 5 innaallagissiornermut oqartussat nakkutilliineri
- 6 aqutsisut oqaaseqaataat
- 7 kukkunersiuisut attuumassuteqanngitsut nalunaarutaat
- 8 sanaartuutit
- 9 aqutsineq aaqqissuussaanerlu
- 12 ingerlatat ilaat
- 15 suliamik misiliisut
- 16 avatangiisimut minguitsitsiviunngitsumik tunisassiornerup sammineqarnera
- 19 ukiumut angusamut oqaaseqaatit
- 21 siunissamut naatsorsuutigisat
- 22 naatsorsueriaaseq atorpeqartoq
- 24 angusanut naatsorsuusiata
- 25 angusanut naleqqatigiisitsineq
- 27 aningaasanik kaaviiartitsineq
- 28 ukiumut naatsorsuutininut nassuiaatit

“Inuuneq nukissiuullugu” – anguniakkatsinnut naatsumik taaguutaavoq:

“Tamanut innaallagiamik, imermik kiassarermillu pilersuinikkut inuiaqatigiinnut nutaaliaasunut suli ineriartortunut tunngaviussaagut.”

Anguniagaq Nukissiorfinni sulisut tamarmik ilisimavaat. Tamatumani pissusissamisoortumik nukittuumik ataatsimoortoqalersillugu, suliffeqarfiullu iluatsilluartumik ingerlaanarnissaanut tunngavissaavoq pingaarutilik. Tamannali kisimiissinnaanngilaq, tassami pilersuinerup qularnaassusia akisussaanerlu pingaaruteqarlutik inissisimmata.

Ukiumoortumik nalunaarusiami matumani suliffeqarfiup ingerlanneqarnera angusallu paasitinniarneqarput. Taakku tamarmik sulisutsinnik pigititsisunik piginnaanilinnillu nuna tamakkerlugu atortuutitsinnik sulissutiginnittunik tunaartaqarput. Taaneqartut tamarmik piginnaanilerujussuupput. Tamanna pisariaqarpoq, tassami piginnaanerit ullut tamaasa suliassanut naleqquttariaqarput, inuiaqatigiinni tunngaviusumik attaveqaatit, tassa innaallagiq, imeq kiassarnerlu qularnaarniarlugit.

Pisortaqatigiinnit suliffeqarfimmi kikkulluunniit ullut tamaasa suliniarnerat nuannaarutigaarput periarfissarlu manna atorluarlugu 2009-mi ukiumut ingerlatsilluarfusumut qujarusulluta.

Ukioq nutaaq ingerlatsiviususaaq pisoqarluarfiusussarlu qilanaaraarput.

Svend Hardenberg
Nukissiorfiup pisortaa

Nukissiorfiit Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit annersaasa ilagaat, nunatsinni innuttaasunut innaallagiamik, imermik kiassarnermillu pilersuineramik siammarterinermillu pingaarnertut suliassaartoq. Tamanna pisarpoq najukkani immikkoortortat 14-it illoqarfinnut 17-inut nunaqarfinnullu 54-inut akisussaasut aqutugalugit. Qaanaami Ittoqqortoormiini immikkoortortat aamma illoqarfimmini nunaqarfimminnilu innaallagisserinermut akisussaapput. Innaallagissiornermut Oqartussat aamma Nukissiorfiit akisussaaffiit ilaapput, tamatumani Innaallagissiornermut Oqartussat innaallagissiornermi sanaartukkanut atatillugu oqartussatut assigiinngitsunik suliqaartarlutik.

Ukiumoortumik nalunaarusiaq pillugu

Ukiumoortumik nalunaarusiaq manna Nukissiorfiit piffissami 1. januar - 31. december 2009-mi ingerlanerannut tunngavoq. Anguniakkat anguniakkallu ilaat nalunaarusiami naliliiffiqineqartut iliuusissatut pilersaarutit 2007-imi 2008-milu aallartineqartut tunuliaqutaralugit pipput.

Nalunaarusiaq Namminersorlutik Oqartussat 2009-mut ukiumoortumik nalunaarusiaannut ilaavoq, tassami Nukissiorfiit suliffeqarfummata namminersortitat taamaalillutillu Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsinerannut ilaallutik. Nukissiorfiit Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoqarfimmut attaveqarfiupput.

Takorluugarput

Nukissiorfiit takorluugaat tassaavoq nukissamik avatangiisinut akornutaanngitsunngortitsinissaq, inuiaqatigiinnut pitsaanerpaamik akikinnerpaamillu kiisalu uuliamik pinngitsuuisinnaannginnerup millisinnerqarnissaa. Pilersuinerup qularnaassusia akisussaanelu aamma qitiutinneqarput, Nukissiorfiit suleriaaseqarfii inuiaqatigiinnut nutaaliaasunut pisariaqarmata.

Ingerlatsineramik pilersarusiorneq makkuninnga samminnilluni pisarpoq:

- Nukissamik atuinermik annikillisaanissaq.
- Pilersuinerup qularnaatsuulluarnissaa.
- Tunisassiornerit siammarterinerillu pitsanngortuarnissaat.
- Tunisassioriaatsit mingutsitsiviunnginnerusut.

Siunissami pilersuinissamik qularnaarineq

Pilersuineq qularnaatsuutinniarlugu ilungersuuteqar-nitsinni ilaatigut maanna ingerlatsinerup qaffasissusaa-ta atuinarnissaa sulissutigaarput tamatumunngalu peqatigitillugu siunissami pilersuinissamut tunngavis-samik ingerlaavartumik qularnaarisarluta. Tamanna sanaartugassanik nutaanik piffissami eqqortumi aal-lartinneqartartussanik pilersarusiorneq pisarpoq. Taamaaliornikkut illoqarfinnik nunaqarfinnillu ingerlaa-vartumik ineriartortitsineq eqqarsaatigalugu pilersuini-narsinnaanerput qularnaartarparput.

Maanna ukiumut 500 millioner kr.-ingajannut aningaasaleeqqittarnerup nutaamillu aningaasaliisarnerup kingunerisaanik suliffeqarfik maanna nunatsinni sanaartortitsisut annersaraat. 2009-mi ingerlatavut ilaatigut tassaapput Sisimiuni erngup nukinganik in-naallagissiorfiliorneq 2010-mi upernaap ingerlanerani tunniunneqassangatinneqartoq. Suliat annertuut allat tassaapput Nuummi innaallagissamik siammarterivim-mik sakkortusaaneq ungasianiillu atuaassutilersuineq, tamatumani nuna tamakkerlugu atuinermik uuttor-taatsinnik taasersuilluta. Suliat tamarmik 2012-imi naammassereersimassangatinneqarput.

Akit

Nukissiorfinit inassuteqartoqarnera tunuliaqutara-lugu Naalakkersuisut suliffeqarfiup innaallagissamut, imermut kiassarnermullu akigititai akillu qaffasinner-paaffissaat akuerisarpaat. Suliffeqarfiup ukiumi inger-latsiviusumi 0-imik angusaqarnissaa qularnaarniarlugu Nukissiorfiit ingerlatsinermut tapiissutisiasatut pisaria-qartitaasa annertussusissaannut tunngavissiissutaasar-put. Allatut oqaatigalugu akit suliffeqarfiup sinneqar-toorteqarnissaanut tunngaviuneq ajorput.

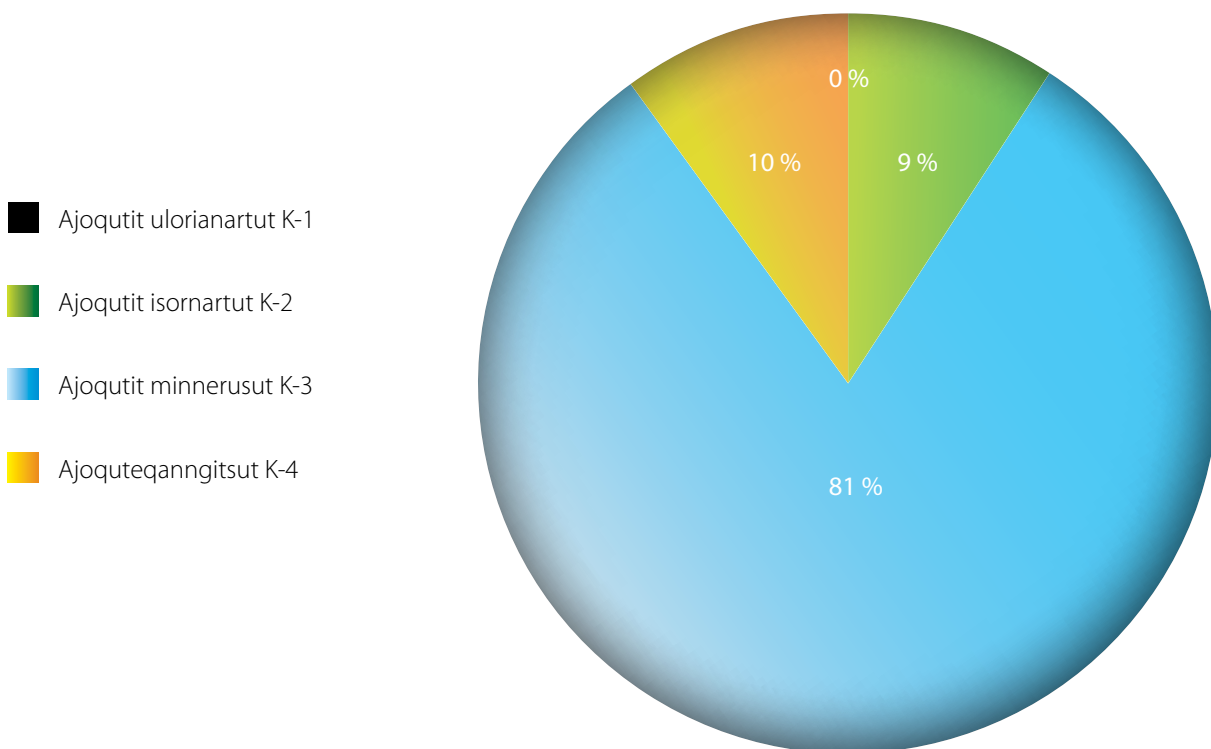
Innaallagissiornermut Oqartussat innaallagiaqarnermi isumannaallisaanermik isumaginnittuupput kiisalu innaallagiaqarnermut tunngasuni inatsisit peqqussutillu atuuttut malinneqarnissaat qularnaartarlugu.

Innaallagissiornermut Oqartussat ukiut pingasukkaarlugit illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani nakkutilliisarpuit. 2009-mi kabeliisivinni ikkussukat kiisalu Nukissiorfiit ikkussugaataasa sinneri nakkutilliinermit sammeneqarsimapput. Tamatuma saniatigut 2009-mi pisortat, soorlu

atuarfinni, sullissiveqarfinni, katersuuttarfinni, sanaartorfinni assigisaannilu ikkussugaataat pingaartinneqarsimapput.

Innaallagissiornermut Oqartussat 2009-mi ajoqutinik ulorianartunik (ulorianaatillit K-1) nassaangillat sikaaviillu ajoquteqanngitsut amerleriarujussuarsimapput. Nakkutilliinerup inerneru ima killiffeqarpoq, ulorianaatit imikkooortiteri ilanngullugit:

2009-mi kabeliisiviit qanoq inneri:

Illoqarfinni nunaqarfinnilu pineqartuni taakkunani 2009-mi 2006-imilu kabeliisivinni ajoqutit nassaarineqartut amerlassusaasa sanilliunneqarnerat:

	Ajoqutit ulorianartut, K-1	Ajoqutit isornartut, K-2	Ajoqutit minnerusut, K-3	Ajoquteqanngitsut, K-4	Sikaaviit amerlassusii
2009	0	135	1187	148	1470
	0,0 %	9,2 %	80,7 %	10,1 %	
2006	11	155	806	25	997
	1,1 %	16,5 %	80,8 %	2,5 %	

Nukissiorfiit ukiumut naatsorsuusiugaannut 2009-mut ullumikkut saqqummiivugut.

Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfii namminersortitat naatsorsuinissamut najoqqutassat il. il. pillugit nalunaarussiaat nr. 25, 26. november 1998-meersoq naapertorlugu ukiumoortumik naatsorsuutit saqqummiunneqarput.

Naatsorsueriaaseq toqqarneqartoq naleqquttutut isigaarput, suliffeqarfup pigisaanik akiitsuinillu, aningaasaqarnerata inissisimaneranik aningaasallu ingerlaernerannik eqqortumik takutitsisutut nalileratsigu.

Ukiumoortumik naatsorsuutit Inatsisartunit akuerineqarnissaat inassutigaarput.

Nuuk, 12. marts 2010

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu
Naalakkersuisoqarfik

Steffen Ulrich-Lynge
Pisortaq

Nukissiorfiit

Svend Hardenberg
Nukissiorfiup pisortaa

Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut

Nukissiorfiit ukiumoortumik naatsorsuutaat 1. januar – 31. december 2009-ip tungaanut tunngasut kukkunersiorsimavagut, tassanilu pineqarlutik aqutsisut oqaaseqaataat, aqutsisut nalunaarutaat, naatsorsueriaatsit atorineqartut, angusat naatsorsorsimanerat, aningaasat isertitat atukkallu assigiinngisutaannik naatsorsuisimanerit, aningaasanik kaaviiartitsisimaneq aammalu nassuiaatit. Suliffeqarfiit namminersortitat naatsorsuosiornissaannut Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarusaat malillugu ukiumoortumik naatsorsuusiaq ingerlanneqarsimavoq.

Ukiumut naatsorsuutitut aqutsisut akisussaanerit

Aqutsisut ukiumut naatsorsuutit suliarinnissaat aamma naatsorsuutit saqqummiinissaq akisussaaffigaat, taakulu naatsorsueriaatsimut peqqussut malillugu naatsorsuisimaneq erseqqissumik takutissallugu. Akisussaaffiup iluaniippoq suliffeqarfiup iluani nakkutilliinissat ilusaat, atorinissaat ingerlaanarnissaatalu qulakkeerneqarnissaa, ukiumut naatsorsuosiornissamut atussallugit naleqquttut, piviusunik sapinngisamik kukkuneqanngitsunik takussutissat, eqqunngitsumik paasisitsinerit kukkunermik peqquserlunnermilluunniit aallaaveqaraluarpata, kiisalu naatsorsueriaatsip naleqquttup atorinissaanik naatsorsuinermilu pissutsit piviusut aallaavigalugit naliliinermut atorineqarsinnaasunik.

Kukkunersiuisut akisussaaffiat

kukkunersiuinerlu ingerlanneqartoq

Kukkunersiuigarput tunngavigalugu ukiumut naatsorsuutitut naliliinerup ersarissarnissaa akisussaaffigaarput. Danmarkimi kukkunersiuinermi najoqqutassat naapertorlugit kukkunersiuinerput ingerlassimavarput. Najoqqutassat taakku pisussaaffiliipput ileqqorissaanissamut piumasaqaatit eqquutissagivut, kiisalu kukkunersiuinerput pilersaarusiorlugulu ingerlatissagipput patajaannerpaamik kukkuneqannginnerpaamillu ukiumut naatsorsuutit kukkunersiornerisa pitsaanerpaaffissaat anguniarlugu.

Ukiumut naatsorsuutit kisitsisut paasisutissallu kukkunersiornerisa uppersaataatissaanik suliaqarneq kukkunersiuinermi iliuutsinik imaqarpoq. Iliuutsit toqqarneqartut kukkunersiuisup nalileeriaasiannik sunnerneqartarput, tassungalu atavog aamma ukiumoortumik naatsorsuutit paasisutissanik kukkusunik imaqariataarsinnaanerisa navianaateqarneranik naliliisarneq, kukkunerit peqquserlunniarnermik imaluunniit piarinaatsoornermik peqquteqaraluarpataluunniit assigiiluni. Paasisutissat kukkuneqariataarnissaannut naliliinernermit kukkunersiuisut nakkutilliinermi periaatsit suliffeqarfimmi atorineqartut, suliffeqarfiup naatsorsuutit suliaqarneranut

saqqummiineranullu attuumassuteqartut tunngavigisarpaat, piviusunik takutissut, kukkunersiuinissami iliuusissat eqqortut atorinissaat siunertarlugu, tassanilu siunertarineqanngilaq nakkutilleeriaatsit pitsaassusaannik nalilersuinissaq. Kukkunersiuinerup nalilertarpaattaq aqutsisut naatsorsueriaaseq atugaat naleqqunnersoq, aqutsisut naatsorsuinerminni naliliisarnerat pissusissamisoornersoq kiisalu ukiumoortumik naatsorsuutit tamakkiisut saqqummiunneqarnissaminnut naleqqunnersut.

Naliliivugut kukkunersiuinermit uppersaataat naammattuusoq naliliinissatinnullu tunngavissat atorluarsinnaasoq. Kukkunersiuineq uparuaanissamik pissutissaqarsimanngilaq.

Naliliineq

Isumaqaarpugut ukiumoortumik naatsorsuutit suliffeqarfiup pigisaanik, akiitsuinik aningaasaqarnikullu 31. december 2009-mi inissimaneranut eqqortumik paasisutissisut, taamatullu aamma ukiumut naatsorsorneqartumut 1. januar – 31. december 2009 suliffeqarfiup sulisimaneq aningaasallu kaaviiarsimanerat Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiit namminersortitat naatsorsuosiornissaannut maleruaqqusat malillugit ingerlanneqarsimasut.

Ilassutaasumik paasisutissaq

Nangaassuteqanngitsumik aqutsisut nalunaarutaat inner-suussutigaarput aamma oqaaseqaat 14. Qorlortorsuarmi erngup nukinganik nukissiorfimmut tunngatillugu suliffeqarfik piumasaqaammik tunineqarpoq 225 mio. kruunit missaaniit-tumik. Suliffeqarfiup piumasaqaat eqqortuuserinngilaa aaq-qagiinngissullu isumaqatigiissitsiniartunut suliaassanngortin-neqarpoq. Maannakkut oqaatigineqarsinnaanngilaq tamanna qanoq inerneqarumaarnersoq, piumasaqaammillu pisussaaffit-tut matussutissamik naatsorsuutitigut ilanngussisoqarsimanani.

Nuuk, 12. marts 2010

Deloitte

Kukkunersiuisarfik Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffik
naalagaaffimmiit akuerineqarsimasoq

Peter A. Wistoft

Kukkunersiuisoq naalagaaffimmiit akuerineqarsimasoq

Claus Bech

Kukkunersiuisoq naalagaaffimmiit akuerineqarsimasoq

Illoqarfinni

Innaallagissiorneq siammarterinerlu

Erngup nukinga atorlugu nukissiorfiit	3
Kiassaateqarfiit	10
Innaallagissiorfiit	5
Sillimmatitut innaallagissiorfiit	6
Innaallagissiorfiit ajutoornissamut sillimmatit	11
Atuilluarnerit nalaani innaallagissiorfiit	3
Inaallagissiorfiit sill. containerit/angallattakkat	22

Innaallagissiorfiit katillugit 60

Sakkukillisaaviit

Sakkukillisaaviit	303
-------------------	-----

Kiassarermik pilersuiffiit

Kiassaateqarfiit uuliatortut	34
Kiassaateqarfiit innaallagissamoortut 10 kV (Nuuk)	3
Kiassaateqarfiit innaallagissamoortut (Nuuk)	1

Kiassaateqarfiit katillugit 38

Imermik pilersuineq

Imeqarfiit	20
------------	----

Nunaqarfinni

Innaallagissiorneq

Innaallagissiorfiit	54
Sillimmatitut innaallagissiorfik (Kangersuatsiaq)	1

Innaallagissiorfiit katillugit 55

Imermik pilersuineq

Imermik pilersuiffiit	51
-----------------------	----

Aqutsineq

Nukissiorfiit tamakkiisumik aqunneqarnerat Nuummi qullersaqarfimmiit ingerlanneqarpoq, imatullu inut-taqluni:

Nukissiorfiup pisortaa Svend Hardenberg
 Aningaasaqarnermut pisortaq Karsten Stounberg
 Tunisassiornermut siammarterinermullu pisortaq Peter Birk, 1. november 2009-mit pisortaagallartoq
 Sanaartornermut pisortaq Lars Hoffmeyer
 Sulisoqarnermut pisortaq Birtha Bianco

Sulisut

Nukissiorfiit agguaqatigiissillugu qaammammusalit akunnermusiallillu taamalu piffissaq tamaat atorfillit 2009-mi 400-t sulisorai (ukiumut suliffit).

Suliassanik agguataarineq

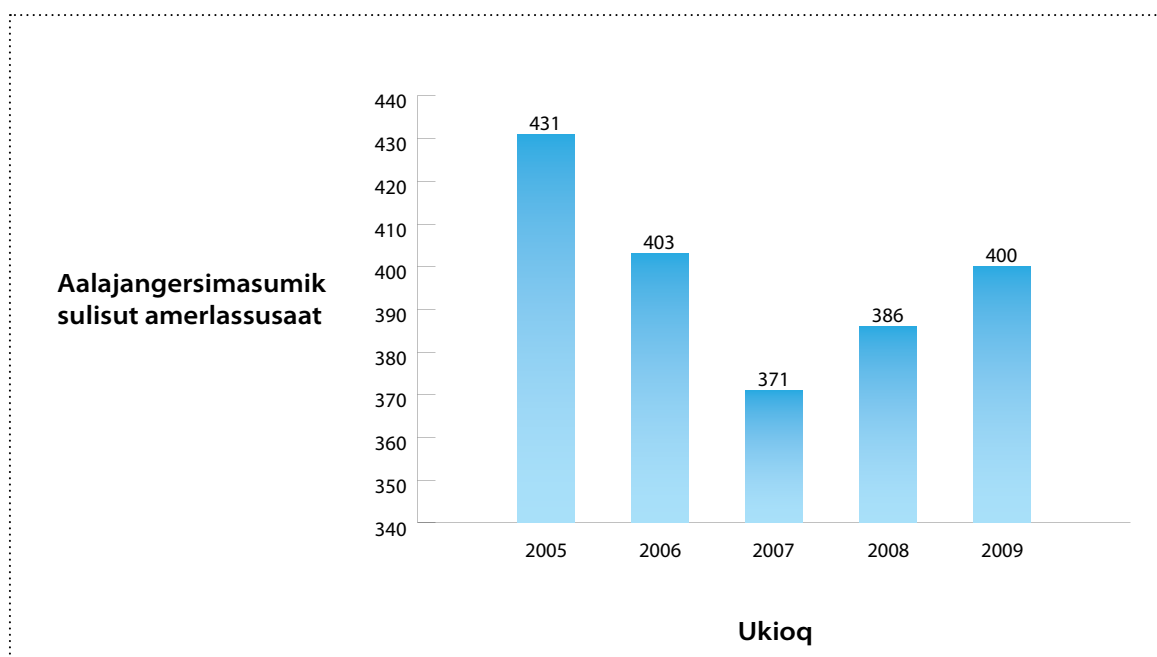
Qullersaqarfiup immikkoortortaanni suliassanik an-ginerusunik ataqatigiissaarineq ingerlanneqarpoq:

- Sanaartugassanik pilersaarusiorneq, aallartitsineq aqutsinerlu.
- Qitiusumik aserfallatsaaliugassanik alliliinissanillu pilersaarusiorneq.

- Qitiusumik tunisassiornerup pilersuinerullu patajaatsuunissaanik aqutsineq.
- Qitiusumik aningaasatigut aqutsineq.
- Kiffartuussineq akiligasserinerlu.
- Sulisoqarnermut allaffissorneq sulisussarsiornerlu.
- Ataavartussamik nukissiornermut ilisimasanik katersineq nukissiuutinullu piujuartunik ineriartortitsineq.
- Suliffeqarfiup iluani avammullu attaveqarneq.

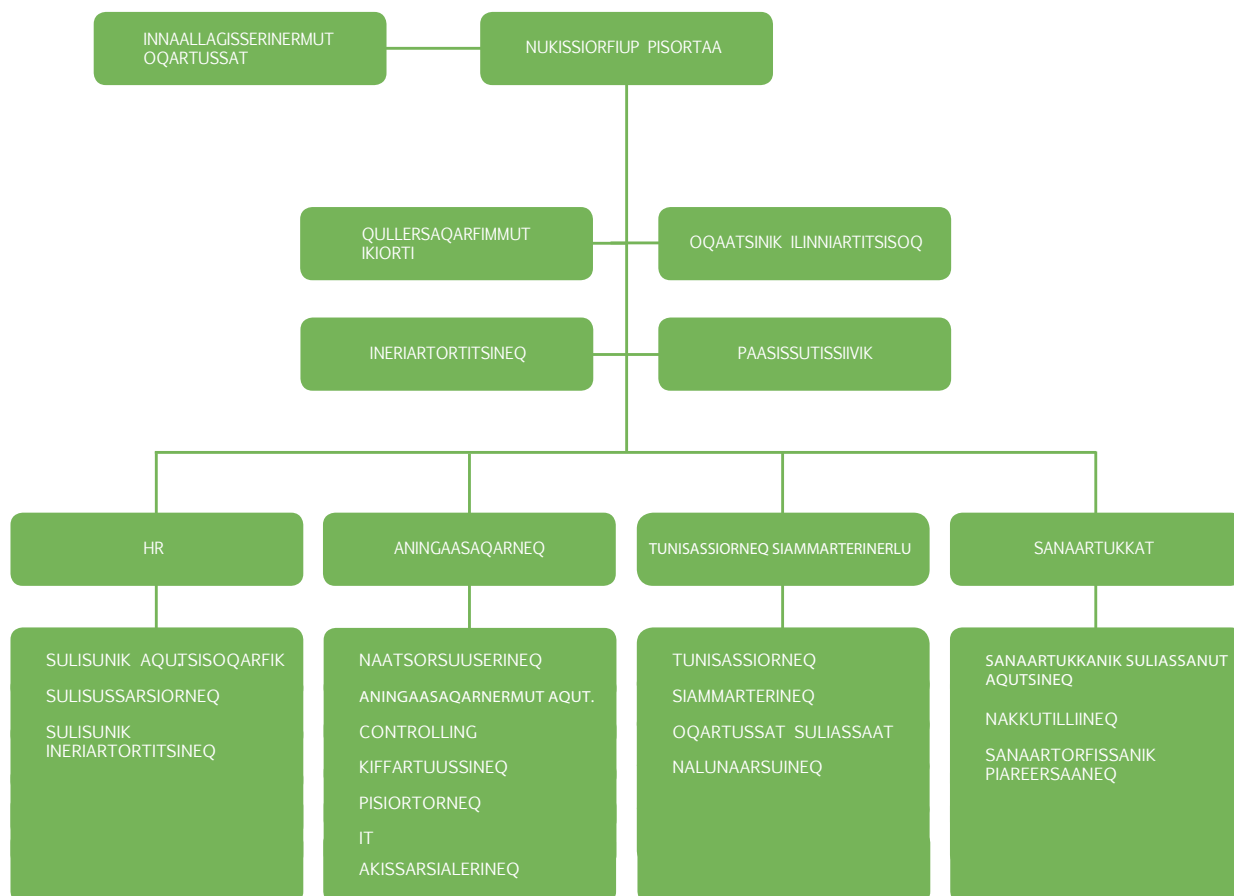
Ulluinnarni tunisassiorneq, pilersuineq, innaallagissamik, imermik kiassarnermillu tuniniaaneq nukissiuuteqarfinit 14-nit pisarpoq. Nalinginnaasumik suliassat makkuupput:

- Atuisunut pilersuinissamik qulakkeerinnineq.
- Tunisassiorfiit aserfallatsaalinissaat.
- Ulluinnarni atuisunut attaveqarneq kiffartuussinerlu.
- Avataani suleqatinik attaveqarneq.
- Imermik pajuttuineq.
- Kommunimik suleqateqarneq ataqatigiissaarinerlu.

aqutsineq aaqqissuussaanelu

aaqqissuussaaneq

Ataaniippoq najukkani immikkoortortaqrfit 14-it illoqarfittaat nunaqarfittaallu ilanngullugit allattorsimaffii. Aalajangersimasumik sulisut 2009-p naanerani ungaluutilerlugit allassimapput.

NANORTALIK (17)

*Aappilattoq
Narsaq Kujalleq
Tasiusaq
Ammassivik
Alluitsup Paa*

QORLORTORSUAQ (27½)

Qaqortoq
*Saarloq
Eqalugaarsuit
Qassimiut*
Narsaq
*Igaliku
Qassiarsuk*

PAAMIUT (19)

Arsuk

NUUK (31)

*Qeqertarsuatsiaat
Kapisillit*

MANIITSOQ (23)

*Atammik
Napasog
Kangaamiut*

SISIMIUT (24)

*Itilleq
Sarfanguit*

**AASIAAT/KANGAATSIAQ/
QASIGIANNGUIT (43)**

*Akunnaaq
Kitsissuarsuit
Attu
Iginniarfik
Niaqornaarsuk
Ikerasaarsuk
Ikamiut*

ILULISSAT (28)

*Oqaatsut
Qeqertaq
Saqqaq
Ilimanaq*

QEQERTARSUAQ (9½)

Kangerluk

UUMMANNAQ (17)

*Niaqornat
Qaarsut
Ikerasak
Saattut
Ukkusissat
Illorsuit
Nuugaatsiaq*

UPERNAVIK (23)

*Upernavik Kujalleq
Kangersuatsiaq
Aappilattoq
Nutaarmiut
Tasiusaq
Nuussuaq
Kullorsuaq
Naajaat
Innaarsuit*

QAANAAQ (12)

*Savissivik
Siorapaluk
Moriusaq*

TASIILAQ (15)

*Sermiligaaq
Isortoq
Kulusuk
Tiniteqilaaq
Kuummiut*

ITTOQQORTOORMIT (11)

Ulluinnarni ingerlatsinerup sanaartukkallu aallareriikkat 200-t missaanittut saniatigut 2009-mi suliffeqarfimmi suleriaatsit, kiisalu aqutsisut sulisullu akornanni suleqatigiinnerit pitsanngorsaqqinneqarnissaat sammineqaratorujussuuvoq.

Periusissaliorneq

2009-p aallartinnerani aqutsisut periusissaq aqutsinerlu pillugit isumasioqatigiipput, tassani ukiuni tulliuuttuni suliffeqarfimmi ineriartortitseqqinnissamut sammisaqarfisat sisamat aalajangersarlutigit:

- Pitsanngorsaaneq
- Atuisunik sullissineq
- Sulisussarsiorneq, sulisorinniinnarniarneq ilinniartitseqqinnerlu
- Siunnerfeqartumik aqutsineq

Tamatuma kingorna sammisat ingerlatsinermik aqutsisunik naligiissarneqarput tamatumalu kinguinngua anguniakkanik iliuusissatullu pilersaarutunik arlaqartunik piviusunngortitsinermik aallartisisinnaalernerput. Sulineq periuseq Balanced Scorecard malillugu aallartineqarpoq, taanna malillugu takujuminartumik atorumi-

nartumillu piviusunngortitsinissaq aammalu aqutsineq malittarininnissarlu ajornarunnaarluni.

Suliffeqarfimmik naliliineq

2009-mi upernaakkut Nukissiorfinni sulisut tamarmik timikkut tarnikkullu sullivimmi avatangiisit pillugit apeqqutunik immersuilluni akisassanik nassissorneqarput. Misissuinerup taassuma ineneri suliffeqarfimmi isumannaallisaanermut peqqinnissamullu tunngasunik suliffeqarfimmik ataatsimut naliliinermik inerneqarput (APV). Najukkami isumannaallisaanermik suliallit APV-p ineneri aallaavigalugit iliuusissatut pilersaarusiortugit maanna annertuumik sulisoqarpoq.

Suliasaq ilaatigut Sullivimmi avatangiisit pillugit inatsimmi suleriaatsit tamarmik isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu illersorsinnaasumik pilersaarusiorneqarnissaat, aqqissuunneqarnissaat suliarineqarnissaallu pillugit piumasaqaatip kingunerisaatut aallartinneqarpoq. Tamatuma ilaatigut kinguneraa suliffeqarfimmi isumannaallisaanermut peqqinnissamullu tunngasut naliliiffigineqarnissaat.

Sulitilluni ajoqusernerit

Suliffeqarfittut 2009-mi sulitilluni annertuumik ajoquserfiunngilagut. Ukiup ingerlanerani sulitillutik minnerusumik ajoquseritut marluusimapput napparsimanermik kinguneqanngitsumik.

Upernavimmi ikuallattoorneq

Upernavimmi pingaarnertut innaallagissiorfik imeqarfllu 29. maj 2009-mi nungulluni ikuallappoq. Nalunaaquttap akunnialunngui qaangiummata illoqarfimmut innaallagialersuisoqalerlunilu imermik pilersuisoqalerpoq, taamaattorli ataavartuunngitsumik. Tamatuma kingorna ungasinnerusooq eqqarsaatiginerullugu sulili utaqqiisaagallartumik aaqqiisuteqarpugut. Maanna silimmasiisarfitta Nukissiorfiit suleqatigalugit nutaamik innaallagissiorfiliornissaq imeqarfiliornissarlu sulisutigaa. Sulineq tamanna ukiunik marlunnik pingasunilluunniit sivilisussuseqassanganneqarpoq.

MUS-imik sammininneq

Sulisut piginnaasaqarnerulersinneqarnissamik ilinniarnissamillu pisariaqartitsinerat samminiartulugu ineriartortitsinermik sulinermik aallartitsivugut. Sulinermi tassani

sulisut tamarmik sulisunik ineriartortitsiviusumik aamma MUS-imik taaneqartartumik qanoq oqaloqatigiilluar-toqartarnersoq ilinniassavaat. Atuartitsinikkut, eqimat-tanngorluni sulinikkut, oqallinnikkut pisuusaartitsinikkul-lu suliffeqarfimmi aqutsisut immikkoortortaqaqarfimmilu aqutsisut amerlanerit suliarnik tamarmiusumik qimer-luuipput. Sulisunut tamanut MUS-imik oqaloqatigin-ninnerni suliffeqarfimmi pikkorissartitsisoqartuassasoq pilersaarutaavoq.

Oqaatsinik ilinniartitsineq ingerlaannassaaq

2009-mi suliffeqarfimmi oqaatsitigut piginnaasanik inger-laavartumik pitsanngorsaaneq nangeqqipparput, tama-tumani oqaatsinik ilinniartitsineq maanna Nuup avataani najukkani immikkoortortatsinni atugaanerulerluni. Sulisut pineqartut oqaatsitigut piginnaasaannik pitsanngorsaane-rup saniatigut oqaatsinik ilinniartitsinikkut suliaqarfiit akornanni ataqatigiinneq pitsaernerulersimavoq.

2009-mi oqaatsinik ilinniartitsinermut katillugit 1041 tiimit atorqeasimapput 2008-milu 190 tiimiusimallutik. 624 tiimit kalaallisut ilinniartitsinermut 417 tiimillu dan-skisut ilinniartitsinermut atorqeasimapput. Oqaatsini tamani qaffasissutsini arlalinni ilinniartitsisoqarpoq. Oqaatsinik ilinniartitsineq 2010-mi ingerlaannassaaq.

Atorfinnut qinnuteqartorpasuit

2009-mi siornatigumut sanilliullugu suliffeqarfimmi atorfinnut inuttaqanngitsunut qinnuteqartut amerlane-rusimapput. Aamma atorfinnut teknikumut tunngasu-nut siornatigut inuttaleruminaassimasunut. Immaqa nunarsuarmi aningaasarliorneq suliffeqarfimmut sulif-feqarfitsit ittumut, Nunani avannarlerni suliffiit sinneri-nut sanilliullugu avataaniinnerusut ittumut atorfiute-qarnikkut pitsaasumik sunniuteqarpoq.

Tamatumunnga ilanngullugu nuna tamakkerlugu nam-mineerlutik qinnuteqartorpasuusarput. Tamanna su-liffeqarfimmi ineriartortitsinermi anguniagaqarluta sivi-sunerusumik suliniarsimanitsinni angusatut isigaarput.

Aningaasaqarnermut system nutaaq

Aningaasaqarnermik nutaaliaasumik aqutsinissaq qular-naarniarlugu systemitoqqamillu akisuumik naleqqussaa-nissaq pinngitsoorniarlugu 2009-mi aningaasaqarner-mut systemitsinnik nutarsaaneq aallartipparput Axapta

3.0-imit Axapta 2009-mut. Systemimi nutaami sapinngisamik assigiissaakkamik atugassat atornissaat toqqarparput. Tamatumunnga atatillugu taakku systemimut naleqqussarniarlugit suleriaatsinik allannguisanerluta ingerlaavartumik naliliisarpugut. Tamatumunnga peqatigitillugu taamatut sungiusarnikkut aamma nammineq suleriaatsivut naapertuunnersut naliliiffigisarparput.

Systemimik nutarterinerup 2011-mi januaarimi tamakkerluni piviusunngortinneqarsimanissaa naatsorsuuti-gaarput.

Atuisunik sullissinerup sammineqarnera

Atuisunik sullissinitsinnik pitsanngorsaanerup ilaattut HS Analyse suleqatigalugu 2009-p naanerani sullitatta naammagisimaarinninnerat misissuiffigaarput. Tamatumani anguniagaavoq misissuinerup inernerisa ilaatigut saaffiginittarfimmik nutaamik 2011-p qiteqqunnerani piareertussamik pilersitsinissamut tunngavissinissaq.

Misissuinerup sullitanik ukiumi kingullermi Nukissiorfinnut atassuteqarsimasunik oqarasuaatikkut apersuiner-nik 670-inik tunngavillip inerneru pitsaasorujussuupput.

Najukkamiik najukkamut nikeraraluartoq paasinarsivoq amerlanerpaat attavigiuminartikkaatigut attavigiumi-narluinnartikkaatigulluunniit, kiisalu inussiarnersumik ikiorneqalertortarlutik.

Teknikimut tunngasuni suliamik misiliisut amerlanerusut

Teknikimut tunngasuni suliamik misiliisut amerlanerunissaannut tunngavissinissamik 2008-mi aalajangiinitsinnut naggasiutitut 2009-mi teknikimut tunngasuni suliamik misiliisuutivut quliupput 2008-mi sisamaasimal-lutik. Inissat maskinmesterinngornianut arfineq pinga-suusunut ingeniørinngorniarnullu marluusunut agguar-simapput.

Maskinmesterinik ingeniørinillu sulisussarsiornissamut tunngavissaqarluarnerunissaq siunertaralugu taamatut aalajangiisoqarpoq, tassami misilittakkat naapertorlugit suleqatigiikkuutaat taakku sulisussarsiarniarneri ajornakusoortarmata. Ataatsimut isigalugu sulianik misiliisu-nit maaniinnertik pillugu pitsaasorujussuarmik nalunaa-ruteqartoqarpoq, suleqatigiikkuutaani Nukissiorfinnut maanna aallartitaalluurtut illutik.

Ateq: Søren Sohn Krog Pedersen
Ukiut: 28
Ilinniagaq: Maskinmester
piffissaq praktikerfik: Februar - maj 2009
Soraarummeerneq: Juni 2009

Søren Århus Maskinmesterskolemit 2009-mi juunimi ilinnikkaminik naammassinnippoq. Nukissiorfinni sanaartormik immikkoortortoqarfimmi suliamik misileereerluni bacheloritut suliani illersoreerlugu, suliaq Narsami kiassaanermik suliasaqarfimmik annertusaaneq pitsanngorsaanerlu pillugit suliffeqarfimmut atorsaasoq iluatsilluarterlu. Qaammatit marluk qaangiummata suliffeqarfimmi ingerlatsinermut siunnersortitut sulilerpoq.

- Suliamik misiliininni anguniagaraara Kalaallit Nunaanni najugaqarnerup sulinerullu, kiisalu suliffissatigut suut periarfissaanerisa paasisaqarfiginissaat, Søren aappani erninilu ilagalugit 2009-p aallartinnerani Århusimit Nuummukartoq oqaluttuarpoq.

- Suliamik misiliineq ataatsimut isigalugu pitsaasorujussuuvoq, ilikkagaqarnarluni misigisaallunilu nuannersoq. Nukissiorfiit suliffeqarfittut nuannersutut sullivimmilu tamalaanik avatangiisilittut malunnarpoq, Sørenip eqqaamavaa.

- Aappara Narsameersoq aqutugalugu soorunami nuna pillugu ilisimasaqalaareerpunga Nuulli arlaannattaluunniit naluaa. Misigisavulli aqutugalugit marluulluta nuannersumik uterussuseqalerpugut.

- Allat Nukissiorfinnut suliamik misileeqqullugit kaammattorluarsinnaavakka, Søren naggasiivoq.

Ateq: Ann Thybo
Ukiut: 22
Ilinniagaq: Bygningsdesigningeniør
piffissaq praktikerfik: Juni 2009 - januar 2010
Soraarummeerneq: Januar 2011

Ann Århusimi Ingeniørhøjskolemi bygningsdesigningeniør-ingorniartuuvoq. Siunnersortini aqutugalugu Nukissiorfiit suliamik misiliiffisinaallugu paasivaa.

- Suliniutinik aqutsinermi misilittagaqarnerulerusuppunga. Nukissiorfiit suliani sanaartormerlu tunngasorpasuarni sanaartortitsisuummata toqqagassaq naleqquppasippoq. Kalaallit Nunaanni siusinnerusukkut suliamik misiliisimasunik nersualaarinninnerujussuaq aamma toqqaaninnut kinguneqartorujussuugunarpoq, Ann uppersaavoq.

- Suliamik misiliininni sanaartormerlu tunngasuni assigiingitsuni oqartussatut suliaqangaatsiarpunga. Aamma suliniutissat pillugit paasissutissat pitsaassusaannik qularnaarinneqataasar-

punga sanaartormerlu pillugu ataatsimiititsisarlunga, Ann eqqaamasalersaarpoq.

- Suliamik misiliiffimmik pitsaanerusumik takorluuisinnaanngilanga. Sulisut allat assigalugit pineqarpunga suliffeqarfimnullu ilaasutut misigisimalertorpunga. Sungiukkumarpoq.

- Tikilluaqqusaanera suliamillu misiliinera naatsorsuutigisannit annerujussuuvoq, Nukissiorfiillu suliamik misiliiffissatut suliffissatullu kaammattuutigiinnarsinnaavakka. Nuannersumik misigisaqarnikkut aamma siunissami uteqquerulerfulluinnarpoq, Ann suliamik misiliinermi misilittagarilikkani tunuliaqutarlugit ilinniarnermik allamut saatitsisimasoq naggasiivoq.

Erngup nukinganik innaallagissiornerup annertusarnera

Suliffeqarfik 2006-imiilli ataavartumik nukissiuutinit nukissiorneq annertusarniarlugu, tassa erngup nukinganik innaallagissiornerulerniarluni ineriartortitsiviusimaqaaq. Erngup nukinganik innaallagissiorneq 2006-imi nukissiornerup tamarmiusup 40 %-iata missaaniippoq. 2009-p naanerani taanna 60 %-ip missaaniippoq. Tamatuma Sisimiuni erngup nukinganik innaallagissiorfiliorneq sanaartortup 2009-mi ukiakkut misilerarlugu aallartitaa ilanngullugu. Innaallagissiorfiup 2010-mi upernaap ingerlanerani tunniunneqarnissaa naatsorsuutigaarput.

2010-mi januaarip naanerani erngup nukinganik innaallagissiorfiliornissaaq alla Namminersorlutik Oqartussat akueraat. Erngup nukinganik innaallagissiorfik Ilulissat avannamut kitaanni 50 kilometerit missaannik ungasitigisumiissaaq 2013-imilu naammassissangatinneqarluni. Erngup nukinganik innaallagissiorfiit tallimassarissaa ta taassuma kingunerissavaa nukissiornitta 70 %-iata

ingerlaavartumik naliliiffigisarparput, nukissiorneq pitsanngorsartuarumallugu avatangiisinullu artukkusuutit millisarumallugit.

Ungasianit kiassaanermik sammininneq

Ukiorpasuarni Nuummi siammarterissutitta anner-tusarneqarnissaat sammivarput, innaallagiatortumik kiassaanermut innaallagamik pilersuisinnaajumalluta. Tamanna unitsinneqarpoq, ukiuunerani Kangerluar-sunnguami erngup nukinganik innaallagissiorfimmi naammassisinnaasat minnerpaaffissaat qanillisaratsigu. Maanna peruserineqalerpoq ungasianit kiassaait aqutugalugit kiassaanermut nukissamik siammarteri-sarneq, taamaattumik tamanna annertusarneqassaaq. Teknologiimi taanna kiassaariaatsinik assigiinngitsunik arlalinnik atassusiinissamut eqaannerpaavoq, tamatumuunalu erngup nukinganik innaallagissiorfimmi naammassisinnaasanik akisuumik annertusaanissamik kinguartitsinerlut tapertaasinnaasoq.

tungaanut nukissamik eqqiluitsumik ataavartumillu tunngaveqarnissaa.

Ileqqusumik tunisassiorneq pitsanngorsagaq

Naak innaallagamut kiassarermullu nukissiornerput anneruleriartuinnartoq erngup nukinganeersuugaluar-toq innaallagissiorfitta amerlanersaanni tunisassiorneq dieselolie atorlugu sulii ingerlavoq. Tamatumunnga atatillugu sumiiffinni ataasiakkaani susoqarsinnaanera

Ungasianit kiassaavinnik annertusaanerit taakku pilersaaruserlugit sulinermit aallarnisaavugut. Siullermik Nuummi kingornalu illoqarfinni annerusuni allani.

Misileraatit brintiliorneq

Piffissami sivilaami misileraatit brintiliornermik aallartitsinissaaq anguniagaraarput. Brintiliornermik, brintimik angallassinermik atuinermillu misilittagaqaler-niarluta. Iliuusissat pilersaarut 2008-mi aallartin-

neqarpoq suliniummillu pilersaarusiornermik sulineq misileraatissamullu pisariaqartinneqartumik isumaqatigiissuteqarneq 2009-mi pipput. Brintiliorfik 2010-mi februaarip aallartinnerani Nuummum tikippoq kiisalu ukiup affaata siulliup ingerlanerani misilerarneqarlunilu ingerlalnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Brintiliorfik aamma takutitsissutitut atuutissaaq, tamatumani innuttaasut brintimik ikummatissanillu toqqortiermik ilisimasaqarnerulersinneqassallutik.

Brintiliorfinnaanermi siunertarineqarpoq ukiup ilarujusuanu Nuummi erngup nukinganik innaallagissiorfimi naammassianik atorluarneqanngitsunik peqarnerput. Brint tamatumunnga atatillugu nukissamik katersuiviusarpoq, tassa batteriitupajaaq. Brintiliorfik nukissaq sipporuttoq toqqortersinnaavarput naammassisinnaasat annerpaaffiat qanilligutsigu atorsinnaanngorlugu. Toqqagassaq alla tassaavoq nukissamik toqqortukkamik sumiiffimmi allami atuinissarput ass. nunaqarfimmi tunisassiorfimmi minnerusumi uuliamik atuineq millisinariarlugu.

Nunap iluaneersumik kiassaaneq

Nutaamik pitsaanerumillu saaffiginnittarfilimmik qullersaqarfitsinnut ilassutissaliornermut atatillugu ilaatigut nunap iluaneersumik kiassaammik ikkussiniarpugut, aamma qaarsup kissaanik pilersuissummik aamma taaneqartartumik. Taanna illuummik kiassaanermut atorneqassaaq.

Kiassaat nunap iluani kissamik atuiffusoq naatsumik oqaatigalugu tassaavoq qaarsumi qillernerit itisuut kissamillu milluaat qaarsumit kissamik nukisatut tigooqqaasinnaasoq. Kissamik milluaat atortoq aqutigalugu qaarsumi kissamik tigooqqaasarpog kissamillu taassuminnga illuumut ilassutaasumi kiasaateqarfimmut imermik tunngavilimmumt ingerlatitsisarluni. Suliniummi tassani ikkussugaq servereqarfitsinnit kissamik sinneqartoorutaasumik ilassusertarniarparput, tamatumani kissaq serverineersoq qaarsumut kissamik ilioqqaanikkut toqqortertassallugu.

Suliniut avatangiisinut pitsanngorsaataasumik nukisiornermik takutitsineruvoq, kiisalu nunap iluaneersumik nukissiorneq pillugu ilisimasaqalernissamik pineqartumilu najukkami inuussutissasiornermik ineriartortitsiermik siuarsaanissamik siunertaqarluni. Suliniut 2011-p qiteqqunnerani naammassissangatinneqarpoq.

Biilit sikkilillu innaallagiatortut

Biilini innaallagiatortut issittumi misileragassatut 2009-mi pissarsiariniarlualarpavut. Suliaqarfimmi aqqissugaanikkut arlalitsigut allannguisoqarsimammumt suliniut 2010-mut kinguartittariaqarparput.

Ilaatigut sulisut taxartarnerat taarseniarlugu 2009-mi innaallagiatortunik pingasunik sikkilivugut, motoori iluaqutigalugu sikkilertoq sukkanerulertarluni. Sikkilit 2009-mi aggustimi Nuuk Marathonertitsiernermut atatilugu tamanut saqqummiuppavut, tassani Nuummiut misiliinissaminnut periarfissaqarlutik. Sikkilit 2010-mi illoqarfinnut allanut nassutissavagut taakku aamma misiliinissaminnut periarfissaqarniassammata.

Nunatta Karsianit pissarsiassat tunniunneqartinnagit ukiumut angusat 59,9 mio. kr.-inik amigartooruteqarfiuvoq. Nunatta Karsianit ingerlatsinerlutit tapiissutit 81,6 mio. kr.-iupput, taamatullu aamma suliffeqarfik sanaartornermut 0,3 mio. kr.-inik tapiiffiqineqarluni. Sanaartukkat nalinginik (ataaniittoq takuuk) naleqqussaaneq ilanngullugu nammeneq aningaasaatit katillugit 24,9 mio. kr.-inik qaffariarput. 2008-mi amigartoorutit 66,4 mio. kr.-iupput namminerlu aningaasaatit 9,7 mio. kr.-inik qaffallutik.

Kaaviiartitat 709,2 mio. kr.-iupput 2008-mi 669,8 mio. kr.-iusimallutik, taamaallutillu 39,4 mio. kr.-inik qaffassimallutik. Ukiup siulianut sanilliullugu allannguutaanerpaat tassaapput:

- Innaallagissamut kaaviiartitat 35,8 mio. kr.-inik qaffassimapput. Taakkunannga 29,7 mio. kr.-it akit qaffannerinik pissuteqarput. Nikingassutit sinnera pingaarnertut innaallagissamik kiassarnermik qaminneqarsinnaasumik tunisinerunermik pissuteqarpoq, taanna 5,7 mio. kWh-imik (kilowatttimer) qaffassimalluni, ataavartumillu innaallagissamik kiassarneq 1,4 mio. kWh-inik qaffalluni. Atuisunut nalinginnaasunut qaammaqqutinut nukissiornermullu innaallagiq 1 mio. kWh-inik qaffassimavoq, imaluunniit 1 % inorlugu, aalisakkerivinnullu 1 %-imik minnerusoq innaallagiq tunineqarsimalluni.
- Imermik tunisaqarnermi kaaviiartitat 1,3 mio. kr.-inik apparisimapput. Akit qaffannerisa kingunerisimavaat 4,8 mio. kr.-inik qaffaaneq, taakkunannga 4,2 mio. kr.-it aalisakkerinerlutit attuumassuteqarlutik. Aammattaq kaaviiartitakinernerneq 6,1 mio. kr.-inik sunniuteqarsimavoq. Aalisakkerineq imermik 1 mio. m³ (kubikmeter) minnerusumik atuiiffusimavoq. Paamiuni raajanik tunisinerup nikerarnera pissutigalugu 400.000 m³-inut, Aasiannilu aalisakkeriviup nammeneq imermik tarajuusumik tigooraalererata kingunerisaanik 300.000 m³-inut tunisakinneruneg peqquteqarpoq.
- Kiassarnermut akit qaffannerini 8,2 mio. kr.-inik kaaviiartitat qaffariarsimapput, kisiannili tunisakinneruneg 4,8 mio. kr.-inik sunniutilimmik apparisimalluni, tamannalu kinguneqarluni kiassarnermut kaaviiartitat 3,4 mio. kr.-iniinnarnik qaffariaateqarnerinik. Kiassarnermut tunisat 198-imit 191 mio. kWh-inut apparisimapput. Innaallagissamilli tunngavilimmik kiassarneq elektrokedelitigut tunisassarineqartoq Kangerluarsunnguami turbinet pingajuata kingunerinerusaanik qaffassimammatt, kiassaanerlutit kaaviiartitat tamarmiusut 2008-p 2009-llu akornanni allannguuteqarmangilaq.
- Kaaviiartitat allat 1,6 mio. kr.-inik imaluunniit 4 %-it missaanik qaffassimapput. Qaffaatit ilaatigut akiitsulinnut akiliuteqartitsinerunermik, nukingisaarinerunermik, atuaanernik uuttortaitinillu attartornermik pissuteqarput.

Nioqqutissanik atuneq 206,6 mio. kr.-imiippoq 2008-mi 224,6 mio. kr.-imiissimalluni 18 mio. kr.-inillu apparisimalluni. Uuliamut aningaasartuutit 14,9 mio. kr.-inik apparisimapput uuliallu akia 2008-mut sanilliullugu 2009-mi 7,4 %-imik qaffassimammatt atuneq suli annerusumik apparisimavoq. Tamatumunnga pissutaanerpaavoq Kangerluarsunnguami turbinet pingajuannik ikkussi-neq, erngup nukinganik tunngaveqarluni kiassaasinnaalernikkut uuliamik atuneq millisimammatt. Nioqqutissanik atunerup sinnera apparnerpaasimavoq Nuummi ikullaavimmit kissap sinneranik pisinissamik pisariaqartitsineq ataatsimut isigalugu atorunnaarsimammatt.

Sulisunut aningaasartuutit 163,6 mio. kr.-iupput 2008-milu 148,4 mio. kr.-iusimallutik taamaallutik 15,2 mio. kr.-inik qaffassimallutik. Akissaatit akissarsiallu 10 %-imik qaffassimanerannut pingaarnertut peqquataapput, Kangerluarsunnguami innaallagissiorfiup ingerlanneqarnera Nuuk Kraftimit tiguneqarsimanera, ukiup siulianut sanilliullugu atorfiit inuttaqanngitsut ikinnerunerinik, kiisalu isumaqatigiissutit tunngavigalugit 2009-mi ukiunut arlalinnut iluarsinerit.

Naammassinnissinnaanermi aningaasartuutit allat 159,4 mio. kr.-iupput 2008-mi 147,2 mio. kr.-iusimallutik 12,2 mio. kr.-inillu qaffassimallutik:

- Ungasianit atuaassutierineq 2009-mi 25,6-inik aningaasartuuteqarfusutut nalunaarneqarsimavoq 2008-mi 19,9 mio. kr.-iusimalluni.
- Aningaasaqarnermi sulianillu aqutsineri systemimik nutarterinerit siunnersorteqarnermut aningaasartuutit 2 mio. kr.-inik qaffannerinik kinguneqarput.
- Qaqortumi isumaqatigiisitsiniarneq peqqutigalugu eqqartuussissuserisumut aningaasartuuteqartoqarpoq, kiisalu Qorlortorsuarimi erngup nukinganik innaallagissiorfik pillugu ingerlatsinerlutit akiliuteqartoqarluni 7 mio. kr.-inut.
- Ajutoornertut annerusumik aningaasartuuteqartoqarsimavoq 1,6 mio. kr.-inik.
- Akerlianik Kangerluarsunnguami innaallagissiorfimmut isumaqatigiissuteqarnermut aningaasartuutit ikilisimapput 17,7 mio. kr.-inik.
- Kangerluarsunnguami innaallagissiorfimmut innaallagissallu aqquataanut aserfallatsaaliinerlutit aningaasartuutit 2,4 mio. kr.-inik qaffassimapput.

ukiumut angusamut oqaaseqaatit

nanginnera

- Illuutitsinnik ingerlatsineq aserfallatsaaliinerlu ukiumi 2009-mi 4 mio. kr.-it missaannik annerusunik kinguneqarsimapput.
- Siammarterissutinik ingerlatsineq aserfallatsaaliinerlu 2009-mi 2 mio. kr.-inik akikinnerusimapput.
- Tunisassionermut atortunik ingerlatsineq aserfallatsaaliinerlu 1,7 mio. kr.-inik akisunerusimapput.
- Atorfimmut atatillugu angalanerit aamma annerusimapput 2,4 mio. kr.-inik aningaasartuutaanerusimallutik.
- Kiisalu ungasianit atuaanerup kingunerisaanik paasisutissat nussorneqarnerinut, kiisalu kabeli immap iluatigoortoq aqqu-tigalugu nuussisarnermut ikaarsaariarnermi downloaderinier-nermik ajornartorsiuteqarnernut aningaasartuuteqarneruso-qarsimavoq.

Nalikkiliinerit 173,4 mio. kr.-iusimapput 2008-mi 163,4 mio. kr.-iusimallutik 10,0 mio. kr.-inik qaffassimallutik. Kangerluarsunngua-mi turbinet pingajuannik atuilernerup nalikkiliinerit 2 mio. kr.-inik qaffannerisa kinguneraa, sinneri sanaartukkanut nutaanut min-nerusunut agguarsimallutik. Sanaartukkanik atuiunnaarnerup 6,7 mio. kr.-inut sinneruttunik nalikkiliilertornermik kinguneqarpoq. Tassunga ilanngullugit nunaqarfinni Tasiusami Kullorsuarmilu in-naallagissiorfitoqqanik 3,1 mio. kr.-inut kiisalu Ittoqqortoormiini nunaqarfimmik Uunartermik matusinermi nalikkiliinerit 1,6 mio. kr.-inut.

Erniatigut aningaasartuutit isertitat peereerlugit 66,1 mio. kr.-iup-put 2008-mi 52,5 mio. kr.-iusimallutik 13,6 mio. kr.-inillu qaffallutik, taarsigassarsinikkut aningaasalersuinerunerup kingunerisaanik.

Aningaasat kaaviaartinneranniit takuneqarsinnaavoq Nukissiorfiit tigoriaannarnik 31. december 2009-mi 112 mio. kr.-inik uninnga-suuteqartut, ukiup siuliani 186 mio. kr.-iusimallutik. Sinneqar-toorutit ilaatigut innaallagamik pilersuinermut sillimmateqarner-mut, kiisalu Nuummi innaallagiap aqqutaanik iluarsaassinermut nammineq aningaasalersuinissamut atugassatut aalajangaap-put. Nukissiorfiit 2009-mi 116 mio. kr.-inut sanaartornermut nam-mineq aningaasaliisimapput, 2008-mi 53 mio. kr.-inuuusimalluni.

Illuutit sanaartukkallu 2009-mi 2,9 mio. kr.-inik iluarsineqarsimap-put, ungasianit kiassaanermut pingaarnertullu erngup aqquataasa Kommune Kujallermit tunniunneqarnerannik pissuteqartumik. Iluarsiisoqarpoq nammineq aningaasaatitigut.

Akiitsullit aningaasatigut pituttorsimaffii 2008-p naanerani 30,6 mio. kr.-inik apparsimapput 145,7 mio. kr.-init 115,1 mio. kr.-inut. Appariaat akiliinissamut piumasaaqaatit qaammatinit marlun-niit ataasiinnannngortinneqarneranik pissuteqartumik. Tamatuma saniatigut akiitsullit sukannersumik aqunneqarput tamatumalu akiitsulinnut annaasanut illuartitat 0,7 mio. kr.-inik appariarneranik kinguneqarpoq. Akiitsut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi akiliisitsiniartarfimmut ingerlateqqitat 2009-mi 4,8 mio. kr.-inut qaffassimapput 2008-mi 4,2 mio. kr.-iusimallutik. Akiitsut 1. januar 2009 sioqqullugu Nukissiorfinnut akiitsuulersimasut qaffassimapput.

Siunissaq qaninnerusq ungasinnerusorlu eqqarsaatigalugit suliaassarsuaqarpugut, taamaattumik suleriaatsigut ingerlaavartumik naliliiffigisarpagut. Taamaattumik Nukissiorfiit suliffeqarfupput sulii allanngoriartortut. Siunissamut maannangaq arlalinnik naatsorsuuteqareerpugut:

Aningaasaqarnikkut angusat

2010-mi 6 millioner kr.-it missaannik sinneqartoornissarput naatsorsuutigarpup, Nunatta Karsianit ingerlatsinermit tapiisutit 75,3 millioner kr.-it ilanngullugit.

Sullivimmi avatangiisit sammiinnarneqarnissaat

Sullivimmi avatangiisit pitsaasut isumannaatsullu tunngavissaqarnissaat qularnaaginnarniarlugu 2010-mi upernaami sullivimmi avatangiisit pillugit isumasioqatigiisitsiniarpugut, ingerlatsinermit aqutsisut tamaasa Suliffeqarfinnillu Nakkutiliisoqarfik aggersassallutigit. Oqaatsit sullivimmi avatangiisit ulluinnarni tassungalu ilanngullugu ullumikkut Kalaallit Nunaanni suliffeqarfittut nutaaliaasutut piumasaaqatigineqartuni suliasatut pingaartutut erseqqissarneqarnissaat anguniagaavoq.

Ingerlatsineq sammillugu

Tunisassiornermit siammarterinermullu pisortamik nutaamik atorfinitsitsinikkut ingerlatsinermit aqutsinermit nutaamik periusissaqalernissarput pingaar-nertut kissaatigaarput. Tamatumani ingerlatsinikkut suliaassanik pissusissamisoortumik suliaassarsitsinnik pitsaanerumik aqutsinissaq malitseqartitsinnissarlu qularnaarneqassaaq. Periusissap nutaap illoqarfinni nunaqarfinnilu ingerlatsinermit immikkoortortaqaqarfinnik pineqartunik pilersuinermit pitsaanerumik tunngavissiiinissaa anguniagaavoq.

Suliniutinik aqutsineq

Pineqartumi "best practice" aallaavigalugu suliniutinik aqutsisarnerput 2010-mi naliliiffigissavarput, suleriaatsitsinnik sulii pitsanngorsaanerput qularnaarniarlugu. Ukiumut sanaartugassat 200-t tungaanoortarmata suliffeqarfiup ingerlanneqarnerata ilaani ingerlaavartumik pitsanngorsaasarnissamut tunngavissamik qularnaarinninnissamut naammattunik suliaqartarpugut. Naliliineq 2010-p qiteqqunnerani naammassineqarsimassangatinneqarpoq.

Ergup nukinganik innaallagissiorfliornissaq tulleg

Ilulissani ergup nukinganik innaallagissiorfliornermik aallartitsinissatta kingunerisaanik maanna ergup nukinganik innaallagissiorfliornissamut tullermut aalajangiinissamut

tunngavissiuuleruttorpugut. Tamatumani Aasiannut Qasi-giannguanullu innaallagissiorfliorsinnaaneq pineqarpoq. Aalajangiinissamut tunngaviup 2013-imi ukiakkut saqqummiussinnaanissaa naatsorsuutigarpup, 2014-imi sanaartorneq aallartissinnaassalluni.

Biilit innaallagiatortut

Biilit innaallagiatortut maannamut issittumi annertuumik misilittarneqanngillat. Pingaartumik biilit innaallagiatortut pissarsiaassanngimmata aammalu silaannaap issittorjussuup tarajulerjussuullu biilnut batteriillu atasinnaassusiannut qanoq sunniuteqarnissaa ilisimaneqanngimmat. 2010-mi qaamatini arfinilinni misileragassanik biilnik innaallagiatortunik marlunnik pissarsinissarput naatsorsuutigarpup, biilit innaallagiatortut misilerarniarlugit misilittagaqarfigilerniarlugillu. Tamatumunnga ilanngullugu piffissami siviisunerusumi misileragassanik biilnik ataatsinik marlunniillunniit nammineq pisisinnaanerluta misissussavarput.

Paasissutissiisarfiit

2010-p aallartinnerani sullitatta atuinerminnik internetikkut nittartakkatigut malinnaasinnaanerit periarfissiuupparput. Internetikkut nittartagarput tamarmi, tassunga ilanngullugu paasiniaasinnaaneq taanna 2010-mi naliliiffigineqassaaq.

Intraneterput suleqatitsinnut pingaarnertut paasissutissiisarfiusoq suliffeqarfimmilu sulinermit atortuusooq pingaarutillik aamma 2010-mi naliliiffigineqassaaq.

Akilersuineq

Tunisassiaatsinnik akilersuinikkut suliffeqarfiup ingerlaanarnissaanut tunngaviumik suliaasaqalerpugut, tassami suliffeqarfiup ingerlaavartumik aningaasalersueqqittarneranit nutaanillu aningaasalersuisarneranit erniatigut nammagas-saqaleriartuinnarmat suliffeqarfullu akiliisinnassusia ingerlaavartumik ajorsartorluni. Ernianut aningaasartuuteqaleriartorneq ukiumoortumik akinik iluarsiiarnikkut ersertarpoq. Suliassaq tamanna 2010-mi suliffeqarfiup suliaasaqarfianik eqqartoqqissallugu isumaqatigiissutigarpup suliaassap taassuma siumut takorluuisumik aqqiivigineqarnissaa siuner-tarlugu.

2010-mi assigiimmik akeqartitsinermit naliliisoqassaaq Inatsi-sartuni politikikkut suliarineqartussatut siunniunneqartumik. Nukissiorfiit sulinermit tamatumani pissusissamisoortumik peqataassappup, suliffeqarfiup suliaasaqarfia peqatigalugu.

Ataatsimut isigalugu

Ukiuortumik naatsorsuutit; "Suliffeqarfiit namminersortitat naatsorsuisarnerat il.il. pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 25 ulloq 26. november 1998-imeersoq" malillugu suliarineqartarput.

Naatsorsuusoriaaseq atornegartoq ukiup siuliani atornegartumiit allaanerungilaq.

Ilangaareerluni kaaviiartitat

Ilangaareerluni kaaviiartitat kiffartuussanut tunisat akiligassartaat malillugit najoqqutarineqarput. Tamanna nassuiaat 1-mi takuneqarsinnaavoq.

Sanaartukkatigut pigisat

Sanaartukkatigut pigisat 1.1.1998-imi Nukissiorfimmit pigineqartut, taannalu sioqqullugu sanaartukkanik naafferartumik akilersuinnermut tunngatillugu nalikillineqarsimasut, pissarsiareqqinnerini atuilernerup nalaani atorsimani naapertorlugit nalikillinissaanut naatsorsuinerit tunngavigalugit nalilerneqarsi-

mapput ilanngunneqarlutillu. Nunaqarfinni 1.1.1998 sanaartukkat ingerlatilikkat, 1.1.2004 aallarnerfigalugu naliliinnermi ilimagisatut naleqassusiat malillugu ilanngunneqarput, pigisallu atorsinnaanerisa sinneri naapertorlugit nalikillineqarsimallutik.

Illut, angallassissutit maskiinallu pigisat nammineq aningaasalersimasat atorsinnaassusiinut naatsorsuutiginnineq naapertorlugu allanngortinnagit nalikillineqarput, naatsorsuutinilu immikkut takussutissaqarnatik.

Assigiartumik nalikilliliisoqartarpoq, pigisat atorsinnaassusiinik naatsorsuuteqarneq malillugu ima naliliinikkut:

Illut atortullu	ukiut 5-60
Angallassissutit maskiinallu	ukiut 4-10

Innaallagissap aqquai illunut atortunullu ilaapput.

Pigisat ataasiakkaat 50.000 kr. inorlugit pisiarinerini nalillit ukiumi pissarsiarineqarfiini tamakkiisumik aningaasartuutit naatsorsuutigineqartarput. Innaallagisap aqquataannik taarsersuinerit 500.000 kr. ataallugit nalillit ukiumi suliarineqarfimminni akilernerqartut nalilernerqartarput. Qarasaasiatigut pisiat allaffissornermi atugassat nalinginnaasumik ingerlaannartumik nalikillineqartarput. Suliassanullu annertuunut ataatsimoortunut atugassaangippata, assersuutigalugu suleriaatsinik allanngortitserinerit annertusaanerilluunniit annertuunik pisariaqartitsisut, ukiuni pingasuni nalikillisarneqarnissat piffissaliunneqartarpoq.

Atortussatigut uninngasuutit

Atortussatigut uninngasuutit pisiarinerini akii malillugit nalilernerqartarput, agguaqatigiissitseriaaseq malillugu naatsorsorneqarlutik kiisalu pissarsiarinerini aningaasartuutit ilanngullugit. Atortussat pisiarinerini nalinginit appasinnerugaangata nalissavianut nalilernerqartarput.

Uulia ikummatissaq kingoraartissallu nioqqutissatigut nalinut ilanngunneqartarput, takuuk nioqqutissatigut uninngasuutit pillugit nassuiaat.

Tunisinernit isertitassat

Tunisinernit isertitassat akiligassiinermi siumut akilinnermi ikinaarutit amerlanaarutilluunniit naleqqusarlugit, annaasaqarsinnaanerlu pinngitsoortinniarlugu kinguartitsinermi ilanngaaserlugit nalilernerqartarput. Annaasaqarsinnaanermut immikkoortitsinerit akiisullit ataasiakkaat immikkut nalilersorerisigut nalilernerqartarput.

Aningaasat kaaviiartinnerinik naatsorsuinerit

“Suliffeqarfiit namminersortitat naatsorsuisarnerat il.il. pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 25 ulloq 26. november 1998-imeersoq” naapertorlugu, aningaasat kaaviiartinnerinik naatsorsuinerit toqqaannangitsumik naatsorsueriaaseq naapertorlugu suliarineqarpoq.

angusanut naatsorsuusiat

Nassuiaat (1.000 kr.)		2009	2008
	Ilangaareerluni kaaviaartitat		
	Kaaviaartitat innaallagialq, imeq aamma kiassarneq	669.327	631.476
	Ilangaareerluni kaaviaartitat allat	39.911	38.284
1	Ilangaareerluni kaaviaartitat katillugit	709.238	669.760
	Nioqqutissanik atuineq	(206.575)	(224.581)
	Matussusiinissamut atorsinnaasat	502.663	445.179
	Naammassinnissinnaanermut aningaasartuutit		
2	Sulisoqarnermut aningaasartuutit	(163.606)	(148.441)
3	Naammassinnissinnaanermut aningaasartuutit allat	(159.404)	(147.187)
	Naammassinnissinnaanermut aningaasartuutit katillugit	(323.010)	(295.628)
	Ernialiinnginnermi nalikillinnginnermilu angusat	179.653	149.551
	Sanaartukkanik nalikilliliineq	(173.421)	(163.379)
	Ernialiinnginnermi il. il. angusat	6.232	(13.828)
	Erniat		
	Sanaartornermut taarsigassanut erniat	(65.393)	(54.151)
4	Ilangaareerluni, erniat allat	(730)	1.622
	Erniat katillugit	(66.123)	(52.529)
	Immikkut akiliinnginnermi angusat	(59.891)	(66.357)
	Ilangaareerluni, immikkut akiliutit	-	-
	UKIUMI ANGUSAT	(59.891)	(66.357)
	ANGUSAT NUUNNEQARTUT	(59.891)	(66.357)

Nassuiaat (1.000 kr.)		2009	2008
PIGISAT			
Sanaartukkatigut pigisat			
Atortutigut sanaartukkanik pigisat			
5	Illuutit sanaartukkallu	3.674.325	3.201.071
6	Sanaartukkat suli suliarineqartut	199.174	466.764
7	Angallassissutit pequtillu	29.424	22.013
Sanaartukkanik pigisat katillugit		3.902.923	3.689.848
Pigisat tunineqarsinnaasut			
Nioqqutissatigut uninngasuutit			
8	Uninngasuutit	97.784	96.584
	Nioqqutissat sanaartorneqartut	-	-
Nioqqutissanit uninngasuutit katillugit		97.784	96.584
Isertitassat			
9	Tuniniaanermit kiffartuussinermillu isertitassat	115.101	145.732
	Isertitassat Nunatta karsiani	9.097	4.867
	Isertitassat allat	7.116	626
	Piffissamik killiligaasumut inissitat	1.186	-
Isertitassat katillugit		132.500	151.225
Aningaasat tigorianaanaat		112.177	186.501
Pigisat tunineqarsinnaasut katillugit		342.461	434.310
PIGISAT KATILLUGIT		4.245.384	4.124.158

Nassuiaat (1.000 kr.)		2009	2008
AKIITSUT			
Namminerisamik aningaasaatit			
	Aningaasatigut ikisartakkat aalajangersimasut	37.160	37.160
10	Sanaartukkat nalinginik naleqqussaaneq	2.537.744	2.534.862
11	Angusat nuunneqartut	297.520	275.519
Namminerisamik aningaasaatit katillugit		2.872.424	2.847.541
12 Akiitsut sivirusumik taarsersugassat			
	Sanaartukkaniit Nunatta karsianut taarsigassat	1.177.294	982.299
	Akiitsut sivirusumik taarsersugassat allat	45.824	46.811
Akiitsut sivirusumik taarsersugassat katillugit		1.223.118	1.029.110
Akiitsut sivikitsumik taarsersugassat			
	Sivirusumik taarsersugassaniit sivikitsumik taarsersugassat	78.785	131.550
	Nunatta karsianut akiitsut allat	-	-
	Feriarnersiutit akissarsiallu tunniussimanngisat	18.928	17.439
	Nioqqutissanik kiffartuussinermillu pilersuisut	40.734	79.486
	Akiitsut allat	11.395	18.817
	Tunisat siumut akiligassiissutaareersut	-	215
Akiitsut sivikitsumik taarsersugassat katillugit		149.842	247.507
AKIITSUT KATILLUGIT		4.245.384	4.124.158

Nassuiaat (1.000 kr.)		2009	2008
NALIKILLIINNGINNERMI ANGUSAT		179.653	149.551
	Ilanngaareerluni erniat	(66.123)	(52.529)
	Sanaartukkanik tunisinermi annaasat iluanaarutillu	(6.732)	(2.779)
	Sanaartukkanik pisinerit	(389.267)	(408.606)
	Sanaartukkanik tunisineq nalimmassaanerlu	12.384	7.746
13	Atukkat sivisuumik taarsersugassat	272.794	351.658
13	Sivisuumik atukkanik akiliinerit	(131.550)	(115.284)
13	Sanaartornissamat ukiumut aningaasaliissutit	276	4.279
		(128.565)	(65.964)
	Aningaasaatit atorsinnaasat allanngortinneri	(23.145)	37.426
Akiliisinnaassuseqarnerup sunniutai katillugit		(151.710)	(28.538)
13	Ilanngaareerluni ukiumi aningaasaliissutit	81.616	67.054
13	Ilanngaateqarsinnaanermik allannguineq	(4.230)	51.190
Aningaasat tigorianaanaat allanngorneri		74.324	89.706
	Aningaasat tigorianaanaat 1. januar	186.501	96.795
31. december aningaasat tigorianaanaat		112.177	186.501
Aningaasat tigorianaanaat ukuupput:			
	Karsimi uninngasuutit	9	6
	Aningaaserivimmi uninngasuutit	112.168	186.495
ANINGAASAT TIGORIAANNAAT KATILLUGIT		112.177	186.501

14 Pisussaaffusinnaasut

Nassuiaat 1 Kaaviiartitsineq

Sumiiffinni tamani akigititaasusaaq naatsorsorneqartarpoq innaallagissap erngullu akiata qaffasinnerpaaffissaaniit qaffasinnerususaa-
saanngisoq. Kiassarneq eqqarsaatigalugu akit assigiittussaanerannik aalajangersakkat atuupput. Akit kingullermik 1. august 2009
aamma 1. januar 2010 allanngortinneqarput.

Akit qaffasinnerpaaffissaat minnerpaaffisaallu imaalerput:

	01/01/10	01/08/09	01/02/09	01/08/08
Innaallagissap akiata qaffasinnerpaaffissaa	2,98 kr./kWh	2,82 kr./kWh	2,82 kr./kWh	3,68 kr./kWh
Innaallagissap akiata minnerpaaffissaa	1,56 kr./kWh	1,48 kr./kWh	1,48 kr./kWh	1,52 kr./kWh
Kiassaatinut qaminneqarsinnaasunut innaallagiq	0,55 kr./kWh	0,55 kr./kWh	0,55 kr./kWh	0,55 kr./kWh
Kiassaatinut aalajangersimasunut innaallagiq	0,62 kr./kWh	0,62 kr./kWh	0,61 kr./kWh	0,61 kr./kWh
Ergup akiata qaffasinnerpaaffissaa	35,79 kr./m ³	34,42 kr./m ³	34,42 kr./m ³	31,97 kr./m ³
Ergup akiata minnerpaaffissaa	12,51 kr./m ³	11,83 kr./m ³	11,83 kr./m ³	11,68 kr./m ³
Kiassarneq nalinginnaasoq	618 kr./MWh	618 kr./MWh	612 kr./MWh	612 kr./MWh
Kiassarneq (uulia sillimmatiginagu)	553 kr./MWh	553 kr./MWh	547 kr./MWh	547 kr./MWh

Aalisakkanik suliffissuarnut akigitinneqartoq 1. januar 2009-miit tunisassionermi akiusup 41,5 %-atut naatsorsorneqarpoq.

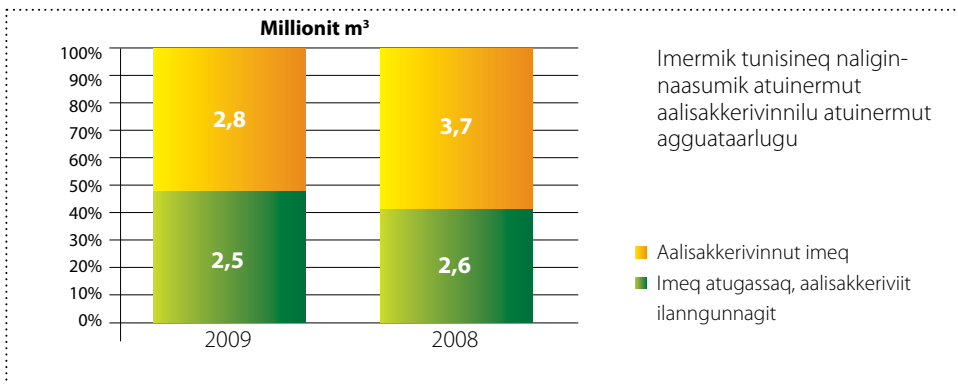
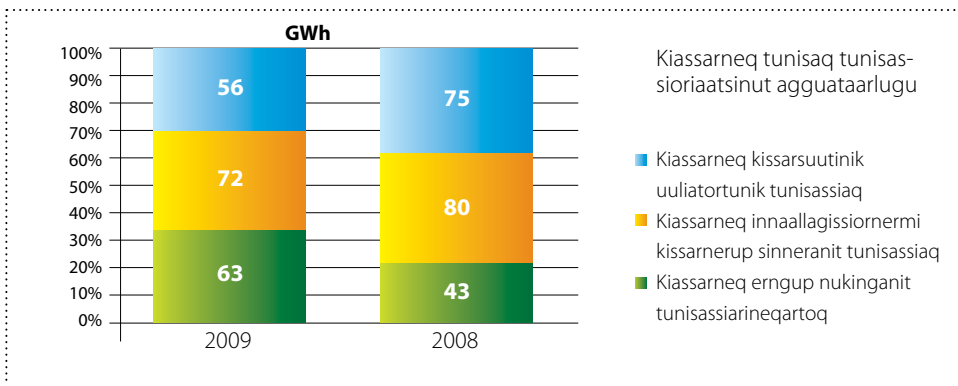
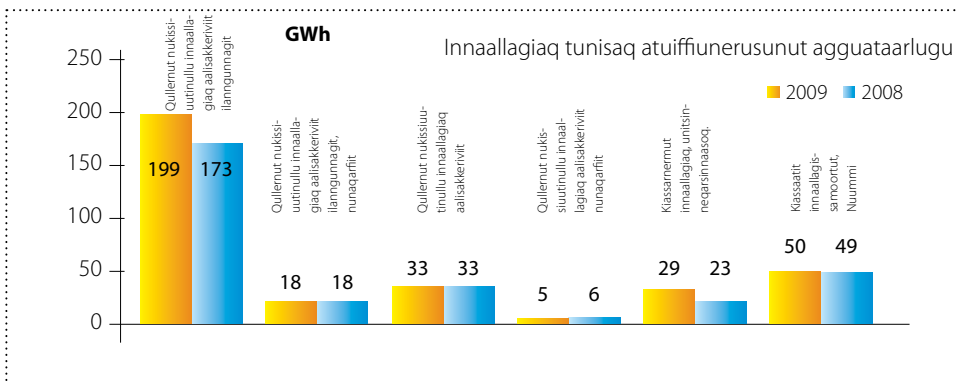
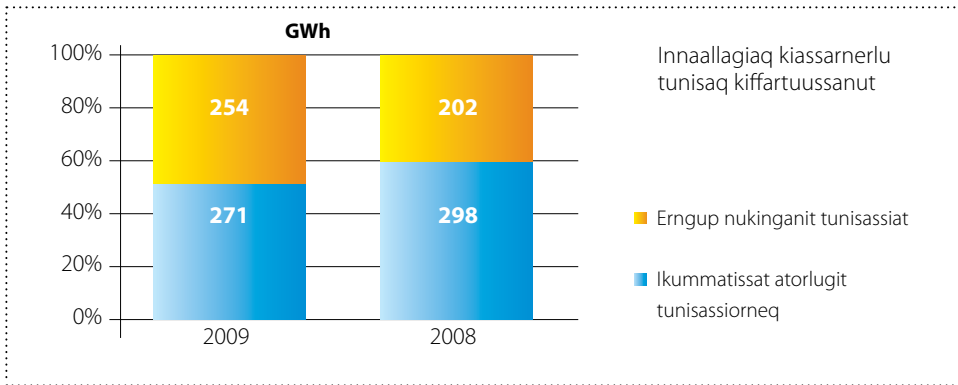
Tunisineq nalinginnaasumik kaaviiartitsineq naapertorlugu akiligassiisutit malillugit annertussuserneqartarpoq, taamaa-
liorneq tunisinerup annertussusaanik eqqornerpaatut nalililerneqartarmat.

Innaallagiamik tunisineq 2008-mut sanilliullugu 10,6 %-imik qaffassimavoq. Annerpaartaa elektrokedelimik imermik
tunnigaveqarluni tunisassionikkut kiassaanermut suliffeqarfup iluani tunisinermik pissuteqarpoq. Tassani Nuummiin-
naq tunisineq 25 kWh-inik (kilowatttimer) qaffassimavoq. Kangerluarsunnguami turbinet pingajuat 2008-mi decembarimi
ikkunneqartoq pissutigalugu uuliatortumik ungasianit kiassaanermut taarsiisoqarsinnaasimavoq. Innaallagiatortumik kias-
sarnermut qaminneqarsinnaasumut qaffariaat 6 mio. kWh-ingajaavoq Nuummi Narsamilu agguataarsimasumik. Aalisakker-
inermut innaallagissamik tunisineq 2008-mut sanilliullugu appariaateqalaarpoq.

Kiassaaneq appariarsimavoq taamaattorli innaallagiatortumik kiassarnermut qaminneqarsinnaasumut innaallagiatortumillu
aalajangersimasumik kiassarnermut innaallagiamik tunisinerusoqarsimamat kiassaanermut pilersuineq nikissimannigilaq.

Imermik tunisineq 1 mio. m³-imik (kubikmeter) apparsimavoq 16 %-imut naapertuuttumik. Aalisakkerinermi imermik atuin-
nginnerulertoqarsimavoq. Pingaartumik illoqarfinni sisamani tunisassiorfinnut tunisarneq apparsimavoq. Aasianni aali-
sakterivik imermik tarajuusumik tigooqqaalersimavoq Paamiunilu raajanik tunisisoqarneq ajornera tunisap pingajorarteru-
taannangorneranik pissuteqarpoq.

Nassuiaat 1 Kaaviiartitsineq (nanginnera)	2009	2008
Tunissat:		
Kiffartuussanut tunissat		
Innaallagialq (mio. kWh)	334	302
Kiassarneq (mio. kWh)	191	198
Nukissiornerit katillugit (mio. kWh)	525	500
Ikummatissat atorlugit tunissiorneq	271	298
Erngup nukinga atorlugu tunissiorneq	254	202
Nukissiornermi tamarmi erngup nukinga atorlugu nukissiornerup annertussusaa	48%	40%
Imeq (mio. m³)	5,3	6,3
Innaallagissamut nassuiaat (mio. kWh)		
Qaammaqqutit nukissiornerlu, aalisakkeriviit pinnagit	199	173
Qaammaqqutit nukissiornerlu, aalisakkeriviit pinnagit, nunaqarfiit	18	18
Qaammaqqutit nukissiornerlu aalisakkerivinni	33	33
Qaammaqqutit nukissiornerlu, aalisakkeriviit, nunaqarfiit	5	6
Kiassarnermut innaallagialq, unitsinneqarsinnaasoq	29	23
Kiassaatinut aalajangersimasunut innaallagialq, Nuummi	50	49
Innaallagialq katillugit	334	302
Kiassarnermut nassuiaatit (mio. kWh):		
Kiassarneq erngup nukinga atorlugu nukissiorfimmiit	63	43
Kiassarneq innaallagissiorfiup kissarnerata sinneraniit	72	80
Kiassarneq kissarsuutinit uuliatortuniit	56	75
Kiassarneq kiffartuussanut tunissaq katillugu	191	198
Imermut nassuiaat (mio. m³)		
Imeq atugassaq, aalisakkeriviit pinnagit	2,4	2,5
Imeq atugassaq, aalisakkeriviit pinnagit, nunaqarfiit	0,1	0,1
Imeq aalisakkerivinnut	2,8	3,7
Imeq aalisakkerivinnut, nunaqarfiit	-	-
Imeq kiffartuussanut tunissaq katillugu	5,3	6,3

Nassuiaat 2 **Sulisunut aningaasartuutit**

Nukissiorfiit utoqqalinersianut ingerlaavartumik akilersuinissamut pisussaaffeqanngilaq.

Sulisunut aningaasartuutit ima nassuiarneqarsinnaapput:

(1.000 kr.)	2009	2008
Aningaasarsiat	137.903	137.903
Sulisunut aningaasartuutit allat	15.366	15.366
Sanaartukkani nammineq tunisassiat	(4.828)	(4.828)
	148.441	148.441

Nukissiorfiit 2009-imi qaammammusiiallit akunnermusiiallilu piffissaq tamaat sulisorai 400 (ukiumut) 2008-imi 386-usimallutik.

Nassuiaat 3 **Naammassinnissinnaanermut aningaasartuutit allat**

4,9 mio. kr.-inik imaqarpoq, Kangerluarsunnguami erngup nukinganik innaallagissiorfimmi ingerlatsineq pillugu BKK Produksjon AS-imi isumaqatigiisummut akiliinermut tunngasoq. Nuuk Kraft A/S-imi ingerlatsineq pillugu isumaqatigiisummut akiliutit 2008-mi 22,6 mill. kr.-iupput. Nuuk Kraft AS-imi ingerlatsineq pillugu isumaqatigiisut 1. december 2008-mi atorunnaarsinneqarpoq.

Naammassisinnaasani aningaasartuutit allanut ilaapput atortorissarutinik innaallagissallu aqqutaanik aserortoornernut atatillugu aningaasartuutit. Taakku qaavisigut aserortoornerni sulisitsinermut aningaasat atornerqarput, atortorissarutit pigeriikkat pitsanngorsimmata. Aserortoornernut aningaasartuutit asseruussinikkut taginneqarput.

Upernavimmi innaallagissiorfiup imeqarfiullu ikuallannera pillugu ajoqusernertut aningaasartuutit naatsorsuutini ilaatinneqanngillat sillimmasiissutit aningaasartuutit taakkununga akiliutaassammata.

Ukiuni tallimani

kingullerni aserortoornert:

(1.000 kr.)	2009	% allannguut	2008	% allannguut	2007	% allannguut	2006	% allannguut	2005
Atortut, ingerlatsinermut aning.	1.991		306		1.385		1.057		14
Atortut, akilersorneqartut	610		843		305		0		677
Atortunut katillugit	2.601	126	1.149	-32	1.690	60	1.057	53	691
Innaall. aqq., ingerlats. aningaas.	241		292		350		2.053		255
Innaall. aqq., akilersorneqartut	0		2.281		0		907		914
Innaall. aqqutaanut katillugit	241	-91	2.573	635	350	-88	2.960	153	1.169
Katillugit	2.842	-24	3.722	82	2.040	-49	4.017	116	1.860

Nassuiaat 4 **Erniat allat, ilanngaareerluni**

(1.000 kr.)	2009	2008
Erniatigut isertitat aningaaserivinni	2.540	4.978
Erniatigut aningaasartuutit Nunatta karsia	8	(39)
Erniatigut aningaasartuutit attartornermi isumaqatigiissutit	(3.226)	(3.282)
Erniatigut aningaasartuutit assigiinngitsut	(52)	(35)
Katillugit	(730)	1.622

Nassuiaat 5 **Illuutit atortullu**

(1.000 kr.)	2009	2008
Pisierinerini nalingat		
Ukiup aallartinnerani	4.642.946	4.443.514
Ukiup aallartinnerani naqqiutit	-	-
Ukiup ingerlanerani ilassutit	640.561	211.341
Ukiup ingerlanerani ilanngaatit	(38.831)	(11.909)
Ukiup naanerani pisinerit nalingat	5.244.676	4.642.946
Atorunnaarsitsinerit nalikilliliinerillu		
Ukiup aallartinnerani nalikilliliinerit	(1.441.875)	(1.151.072)
Ukiup aallartinnerani nalikilliliinernut naqqiutit	-	-
Ukiup ingerlanerani nalikilliliinerit	(157.805)	(156.045)
Nalikilliliinerit utertinneri	29.329	9.867
Ukiup naanerani atorunnaarsitat nalikilliliinerillu	(1.570.351)	(1.297.250)
31. december nalit naatsorsuutitut inissitat	3.674.325	3.146.264

Nassuiaat 6 Sanaartukkat suli suliarineqartut

Ukiup ingerlanerani pigisat 396,3 mio. kr.-nik amerleriarput, taakkunanngalu 4,9 mio. kr-nit suliffeqarfiup iluani aningaasartuutaasimallutik. Ukioq 2008-mi taanna 4,2 mio. kr-niuvoq.

(1.000 kr.)	2009	2008
Pisiarinerini nalingat		
Ukiup aallartinnerani	466.764	279.584
Ukiup aallartinnerani naqqiutit	-	-
Ukiup ingerlanerani ilassutit	396.310	394.568
Sanaartukkat naammassineqareersut	(636.544)	(201.873)
Sanaartukkat naammassineqareersut, ingerlalersimasut	(27.356)	(5.515)
31. december nalit naatsorsuutitut inissitat	199.174	466.764

Nassuiaat 7 Angallassissutit pequtillu

(1.000 kr.)	2009	2008
Pisiarinerini nalingat		
Ukiup aallartinnerani	82.770	74.696
Ukiup aallartinnerani naqqiutit	-	-
Ukiup ingerlanerani ilassutit	16.296	10.085
Ukiup ingerlanerani ilanngaaitit	(1.875)	(2.011)
Ukiup naanerani pisiarinerini nalingat	97.191	82.770
Atorunnaarsitsinerit nalikilliliinerillu		
Ukiup aallartinnerani nalikilliliinerit	(60.757)	(55.638)
Ukiup aallartinnerani nalikilliliinernut naqqiutit	-	-
Ukiup ingerlanerani nalikilliliinerit	(8.885)	(7.130)
Nalikilliliinerit utertinneri	1.875	2.011
Ukiup naanerani atorunnaarsitat nalikilliliinerillu	(67.767)	(60.757)
31. december nalit naatsorsuutitut inissitat	29.424	22.013

Nassuiaat 8 Nioqutissanit uningasuutit

(1.000 kr.)	2009	2008
Uulia ikummatissaq	24.239	24.649
Uulia maskiinanut atortussaq	4.170	3.864
Kingoraartissat atortullu iluaqutissat	69.375	68.071
I alt	97.784	96.584

Kingoraartissat atortullu iluaqutissat tasaanerupput kingoraartissat nammineq atortunut atugassatut pisiarisimasat (tuniniagassaanngitsut).

Nassuiaat 9 Tunisanit kiffartuussinermillu pissamaatit

Ilanngaanani 121,5 mio. kr-nit naleqqussaataapput 6,4 mio. kr. akiitsulinni annaasaqaataasinnaasunut matussutissat. 2008-mi taamatut naleqqussaataapput 7,1 mio. kr. Naleqqussaannermi sivilunermik akiitsoqarsimasuniit ilanngaataapput.

Aldersfordeling

(1.000 kr.)	2009	2008
Ukiut 0 - ½	112.942	144.508
Ukiut ½ - 1	1.859	1.224
Pisoqaanerit	300	-
Katillugit	115.101	145.732

Nassuiaat 10 Sanaartukkat nalinginik naleqqussaaneq

(1.000 kr.)	2009	2008
1998-imi sanaartukkat nalinginik naleqqussaaneq	1.831.067	1.831.067
2004-mi sanaartukkat nalinginik naleqqussaaneq	742.294	742.294
2005-imi sanaartukkat nalinginik naleqqussaaneq	(36.438)	(36.438)
2006-imi sanaartukkat nalinginik naleqqussaaneq	7.851	7.851
2007-imi sanaartukkat nalinginik naleqqussaaneq	(14.594)	(14.594)
2008-imi sanaartukkat nalinginik naleqqussaaneq	4.682	4.682
2009-imi sanaartukkat nalinginik naleqqussaaneq	2.882	-
Katillugit	2.537.744	2.534.862

Naleqqussaaneq pingaartumik sanaartukkanik Nukissiorfinnut akeqanngitsumik tunniunneqartunik tamatumalu kingorna Nukissiorfiit aserfallatsaaliisussaatitaalerfigisaannik pissuteqartarpoq. Sanaartukkat sananerisa akiinut ilanngunneqartarput.

Nassuiaat 11 Angusat nuunneqartut

(1.000 kr.)	2009	2008
Ukiut siulliiniit nuunneqartut	275.519	270.543
Ukiumi angusaniit nuunneqartut	(59.891)	(66.357)
Naatsorsueriaatsip allanngorneranik naleqqussaaneq	-	-
Bevillinger fra Landskassen		
Ukiut siulliini aningaasalissutit iluarsiiissutaat	-	-
Ukiumi sanaartukkanut tapiissutit	276	4.279
Ukiumi ilanngaareerluni aningaasaliissutit	81.616	67.054
Katillugit	297.520	275.519

Nassuiaat 12 **Sivisuumik taarsersugassat, ukiut tallimat qaangiunnerini akileriigassat**

Sivisuumik taarsersugassat ukiut tallimat qaangiunerini akileriigassat 768 mio. kr.-iupput. 2007-mi 552 mio. kr.-upput.

Nassuiaat 13 **Nunatta karsianut/ -niit akiliutit**

(1.000 kr.)	2009	2008
Nukissiorfimmii Nunatta karsianut akiliutit		
Sivisuumik taarsigassanut akiliutit	130.708	114.576
Sanaartukkanut taarsigassarsiat erniaat	65.393	54.151
Akiitsorsinnaanermut ernialiussat	(8)	39
ISI-p Nunatta karsianut sunniutai	196.093	168.766
Akiitsorsinnaanermi uninngasuutit allanngorneri	4.230	-
Akiliisinnaassutsip Nunatta karsianut pitsaasumik sunniutai	200.323	168.766
Nunatta karsianiit Nukissiorfimmii akiliutit		
Ukiumi ilanngaareerluni aningaasaliissutit	(81.616)	(67.054)
Sanaartukkanut aallareriikkanut aningaasaliissutit	(276)	(4.279)
Aqqusernit qulliinut Nunatta karsia akiliutai	(6.076)	(6.042)
Sivisuumik taarsersugassat taarsigassarsiat	(272.794)	(351.658)
ISI-p Nunatta karsianut killormut sunniutai	(360.762)	(429.033)
Akiitsorsinnaanermi uninngasuutit allanngorneri	-	(51.190)
Akiliisinnaassutsip Nunatta karsianut killormut sunniutai	(360.762)	(480.223)
Nukissiorfiit Nunatta karsianut ISI-mut sunniutai	(164.669)	(260.267)
Nukissiorfiit akiliisinnaassusiata Nunatta karsianut sunniutai	(160.439)	(311.457)
Nunatta karsiata najoqqutai malillugit ingerlatsinermi angusat		
Angusat naatsorsuineri malillugit angusat	(59.891)	(66.357)
Nammineq akilerlugit pisiat naleqqussarneri	(116.197)	(52.669)
Nalikkiliinermi sanaartormilut taarsigassarsianik akiliinerit nikingassutaasa naleqqussarnera	35.981	46.024
Nunatta karsiata najoqqutai malillugit angusat	(140.107)	(73.002)
Ukiumi ilanngaareerluni aningaasaliissutit	81.616	67.054
Ukiumi annikinnermik annertunermilluunniit atuinerit	(58.491)	(5.948)

Nassuiaat 14 **Pisussaaffusinnaasut**

Sulisut soraarnerini pisattat nuunneqarnissaannut pisussaafeqarneq naatsorsorneqanngilaq.

Qorlortorsuarmi erngup nukinganik innaallagissiorfik:

Nukissiorfiit Qorlortorsuarmi erngup nukinganik innaallagissiorfup tunniunneqarnera akuerinngilaat, entreprenørim-it amigaatit annertuut pissutigalugit. Taamaakkaluartoq Nukissiorfiit aalajangerput erngup nukinganik innaallagissiorfik Narsamut Qaqortumullu pilersuissasoq, aningaasaqarnermut inuiaqatigiinnullu tunngasutillit pissutigalugit. Entreprenørimik isumaqatigiissut 216 mio. kr.-iuvoq, entreprenørilla piumasaraa 225 mio. kr.-it missaannik aningaasar-tuuteqarnerunermut akiliisoqassasoq.

Naammagittaalliummi EnergiKonsortiet I/S-ip 2009-mi januaarip naanerani Voldgiftnævnet for bygge & anlægs-virksomhedimut tunniussaani EnergiKonsortiet I/S-ip Nukissiorfiit 225 mio. kr.-it missaannik akileqquai ernialerlugit. Tamatuma saniatigut EnergiKonsortiet I/S-ip piumasaraa EnergiKonsortiet I/S-ip qaammatisiutit ulluinik 512-inik siv-itsuisinnaatitaanera Nukissiorfiit akuerissagaat, suliat 28. oktober 2007-imi tunniunneqarsimanagerat, taamaanngippat 1. april 2008-mi tunniunneqarsimanagerat akuerissagaat, kiisalu Nukissiorfiit suliat qularnaveeqquserneqarnerannik 0 kr.-imut appaassasut.

Nukissiorfiit 2009-mi septembarip aallartinnerani akissuteqarlutik allagaqarput taakkunanilu EnergiKonsortiet I/S-ip oqaatigisaanut pinngitsuutitaarusullutik, taamaattorli EnergiKonsortiet I/S qaammatisiutit ulluini katillugit qulini piff-issamik sivitsuisinnaatitaanissaa akueralugu. Nukissiorfiit taamaallutik allakkani akissuteqaataasuni naammagittaal-liummi aningaasatigut piumasaqaatit tamaasa akerleraat pisunilu tamani aningaasanik piumasarineqartunit allaan-erulluinnartumik amerlassusilinnik akiliisoqarsinnaasoq oqaatigalugu. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq EnergiKonsortiet I/S-ip piumasaqaatiminut naatsorsuina paasiuminaammat uppernarsaatissaqaranilu, taamatullu aamma pissutsit EnergiKonsortiet I/S-ip pisaasa aningaasallu piumasarineqartut akornannni ataqatigiittoqarnera taamaallaat takutinneqarsinnaalluni. Nukissiorfiit akissuteqaammi pinngitsuunerarnerup saniatigut 60 mio. kr.-inga-jannik akissuteqarlutik piumasaqarput. Aningaasat taakku amerlanersaat (50 mio. kr.-it) EnergiKonsortiet I/S-ip suliaani amigaataasunut tunngapput.

EnergiKonsortiet I/S-ip suliami 2010-mi oqaaseqarnissaa Nukissiorfiillu taamatulli 2010-mi qaammatit pingasukku-taartut pingajuata ingerlanerani akissuteqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Københavni sanaartornermik ingerlatsinermut Voldgiftnævnet for bygge & anlægsvirksomhedimut suliamik oqaasiinnakkut isumaqatigiinniarneq 2011-mi piffissami suli aalajangerneqanngitgsumi pisinnaasutut naatsorsuutigi-neqarpoq. Voldgiftnævnet for bygge & anlægsvirksomhedimut oqartussanut qulliunerusunut naammagittaalliutigi-neqarsinnaanngitsumik 2011-p ingerlanerani aalajangiinissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Isumaqatigiissutitigut pisussaaffit pingaarutilit:

Sanaartugassat Aningaasanut Inatsisikkut aningaasalersorneqartut imaluunniit sanaartugassanut nammineq anin-gaasalersuinissamut Namminersorlutik Oqartussanit akuersissuteqarfusut pillugit isumaqatigiissutitigut ingerlaavar-tumik pingaarutilinnik pisussaaffilertoqartarpoq.

